

דגם מבחן מסכם בתחביר – 30%

חלק א': סוגי משפטים

לפניכם משפטים.

ציינו את סוגו התחבירי של כל אחד מהם (פשוט/מחובר/מורכב).

אם המשפט מחובר – תחמו את איבריו.

אם המשפט מורכב – תחמו את הפסוקית.

1. במשרד החינוך אומרים כי מחר יתקיימו הלימודים כסדרם בכל מוסדות החינוך.
2. במהלך השנים פחתו אחוזי הצפייה בערוץ הראשון עקב כניסתן של חברות הכבלים לשוק.
3. הנתק ביחסים בין איראן למצרים נוצר בעקבות המהפכה האסלאמית באיראן.
4. מספר כלי הרכב על הכביש עלה, כתוצאה מכך נוצרו פקקים בכניסות לערים הגדולות.
5. עורך הדין נכח כאשר חתמתי על החוזה לרכישת הדירה.
6. כשהנשיא השחור הראשון של ארה"ב הושבע אנשים פרצו בבכי.
7. פסיכולוגית קלינית טוענת: "לא ניתן לטפל בהשמנה מבלי להתייחס למימד הנפשי".
8. קצב ההחלמה של הטניסאי מהפציעה במפרק איטי, אף על פי כן הוא אינו מוכן לוותר על השתתפותו בטורניר.
9. אכילה של דגים מלאים מסייעת ביצירת תחושה של שובע לפרק זמן ארוך.
10. האיש התפרסם מפני שקיבל חשיפה תקשורתית בכל אמצעי התקשורת.

11. מיליון חבילות שלגומי לעיסה נשדדו מהמכולה באשדוד, למרות זאת לא צפוי מחסור במסטיקים בכל החנויות ברחבי הארץ.
12. עדיין לא ידוע היכן ישחק קפטן קבוצת הכדורגל בעונה הבאה.
13. מי שאינו מכין שיעורי בית עלול למצוא את עצמו מושעה מהלימודים.
14. עשרות תלמידי י"ב מהמועצה האזורית חוף הכרמל הקימו סוכה מול הכנסת.
15. לאורך מסלול ההליכה הוצבו שלטי הסברה על ההיסטוריה של המקום.
16. הובהר לנו על ידי עורך הדין מדוע המשא ומתן בין הצדדים הושהה.
17. הזוכה המאושר יגיע אל משרדי מפעל הפיס, לאחר מכן יקבל את הפרס.
18. חודש אוגוסט הוא אחד החודשים הארוכים והחמים בשנה, על כן יש להצטייד במים לפני היציאה מהבית.
19. לדברי רופא בכיר: "אם תרצו להתחיל בפעילות גופנית בצעו בדיקות רפואיות לפני כן".

חלק ב': ניתוח תחבירי

1. **לפניכם משפטים. ציינו את תפקידן התחבירי של המילים המודגשות בכל משפט.**
1. בישראל הרחיב המחוקק את סמכות השיפוט של בתי המשפט.
2. השכנה החליטה להגיע לאירוע למרות עיסוקיה הרבים.
3. המורה הראתה לתלמידים דוגמות לתופעות לשוניות, כגון: שיכול עיצורים.
4. לדברי שר האוצר, חברות הסלולר ממשיכות להעלות את מחירי השירותים ללקוחות למרות החשש ממיתון.

5. וויסטה, מערכת ההפעלה של מיקרוסופט, תחליף את המערכת הישנה.
6. חפצי קודש עתיקים, כגון: כתרים של ספרי תורה, נגנבו הלילה מבית הכנסת.
7. דווח על עומסי תנועה כבדים בכבישים רבים ברחבי הארץ.
8. לאחר צפייה בתשדירי הבחירות החלטתי לבחור באחד המועמדים.
9. כל הבוקר שהיתי בדירה שלי, כלומר בבית.
10. כל הפניות, במיוחד שלך, יטופלו בהקדם על ידי ההנהלה.
11. בישיבה הוחלט על הקמת מעלית בבניין.
12. המנהל החליט לתת בונוסים עובדים המפעל.
13. לטענת המערער, פסק הדין יתבטל בשל חוסר ראיות.
14. השטחים הפתוחים, כמו: חורשות, הופכים לאזורי מגורים.
15. בשל הגשמים האחרונים מפלס הכנרת ממשיך לעלות.

2. כתוב את תפקידה התחבירי של כל מילה במשפט הבא:

1. כל הפניות, במיוחד שלך, יטופלו בהקדם על-ידי ההנהלה.
2. בתום לילה של דיוני הושגה הסכמה עקרונית על תקציב המדינה.
3. שוטרי הסיור של תחנת המשטרה בגלילות עצרו שלושה חשודים בפריצה לחנות בקניון "שבעת הכוכבים".
4. במשרד הבריאות פרסמו אזהרה רשמית מפני שימוש יתר במכשירי טלפון סלולריים.

5. בעקבות ירי רקטת הקאסם יסגרו המעברים בין ישראל לבין רצועת עזה ממחר עד להודעה חדשה.
6. לאחר הסכמה על פרטי עסקת החבילה בין מספר גורמים תתכנס הממשלה להצבעה על אישור חוק ההסדרים.
7. החששות לגבי המשבר הכלכלי מתחילים להתפוגג.
8. הנתק ביחסים בין איראן למצרים נוצר בעקבות המהפכה האסלאמית באיראן.
9. דגם חדש של מכונית מנהלים מצטיין בעיצוב מיוחד של המושבים.
10. הקריאות להעלאת שער הריבית הולכות וגוברות.

חלק ג': חלקים כוללים

סמנו את החלקים הכוללים במשפטים הבאים, וציינו את התפקיד התחבירי

1. השטחים הפתוחים הולכים ומצטמצמים בשל בנייה של בנייני מגורים ושל סלילת כבישים.
2. בגלל השביתה במשרד הפנים לא הנפיקו דרכון, תעודת זהות או כל מסמך רשמי אחר.
3. אין מתקרבים למכשירי חשמל בידיים רטובות וברגליים יחפות.
4. הם קיבלו את השחקן בכפיים סוערות ובקריאות התלהבות.
5. רופאי עור מטפלים בתופעות שונות, כמו: פריחה, יבלות ופצעים מסוגים שונים.
6. בית הדין הארצי לעבודה הורה על הגבלת מספר התלמידים בכיתות בחטיבות הביניים ובתיכונים.

7. ההשתתפות בשיעורי ספורט מותנית בנעילת נעלי ספורט, באישור רפואי ובמצב רוח טוב.
8. המכשיר מופעל בזריזות ובמהירות.
9. בחג הפורים הילדים מתחפשים לדמויות מהמגילה ולדמויות מעולם הבידור.
10. שייטת 13, יחידת הקומנדו הימי, פועלת במלחמות, במבצעים, בסיכול פיגועים ובאיסוף מידע.

חלק ד': קשרים לוגיים

לפניכם חמישה משפטים. ציינו את מילת הקישור בכל משפט וכתבו את

המשמעות הלוגית שלה.

1. נשלם את התשלום האחרון לאחר קבלת הדירה.
מילת הקישור: _____ המשמעות הלוגית: _____
2. הם הגיעו בערב ראש השנה למרכז המסחרי כדי לברך את תושבי השכונה.
מילת הקישור: _____ המשמעות הלוגית: _____
3. המפרסמים הפסיקו לפרסם בתכנית על אף העלייה החדה ברייטינג.
מילת הקישור: _____ המשמעות הלוגית: _____
4. על מנת להגיע בזמן יצאנו מהבית מוקדם.
מילת הקישור: _____ המשמעות הלוגית: _____
5. אין סיכוי לגייס כספים לבניית שיכוני קבע לכל העולם, לכן רבבות נאלצים להתגורר במבנים ארעיים.
מילת הקישור: _____ המשמעות הלוגית: _____

6. ראש הממשלה התפטר כי הוגש כנגדו כתב אישום.
מילת הקישור: _____ המשמעות הלוגית: _____
7. בכל חלקי הארץ ירדו גשמים חזקים, אך באילת זרחה השמש.
מילת הקישור: _____ המשמעות הלוגית: _____
8. החייל חזר לתפקידו אף על פי שנפצע קשה.
מילת הקישור: _____ המשמעות הלוגית: _____
9. אם תרצו אין זו אגדה.
מילת הקישור: _____ המשמעות הלוגית: _____

חלק ה': דרכי מסירה: דיבור ישיר, דיבור עקיף, הסגר

לפניכם ארבעה משפטים בדרכי מסירה שונות. נסחו כל אחד מהם בהתאם להוראה.

1. הפסיכולוג: "לצבעים רבים יש השפעה על האווירה בתוך החדר".
הסגר: _____
2. מומחים לשינוי האקלים חושבים כי הטמפרטורה על פני כדור הארץ תעלה במעלה אחת עד שנת 2100.
דיבור ישיר: _____
_____
3. לדברי איש העסקים, הוא איבד סכום כסף גדול מהונו האישי בשל קריסת המניות.
דיבור עקיף: _____

4. כותב המאמר: "אני מאמין במטרת המטלה".

הסגר: _____

5. בית המשפט הצרפתי קבע כי שיתוף קבצים שלא למטרות מסחריות הוא חוקי.

דיבור ישיר: _____

חלק ו': תקינות תחבירית

לפניכם משפטים, ובהם שיבושים תחביריים. הקף את השיבושים, תקן אותם ונמק.

1. בצומת הגדולה יש לפנות ימינה.

השיבוש: _____ התיקון: _____

הנימוק: _____

2. החסרונות של התופעה רבות מאוד .

השיבוש: _____ התיקון: _____

הנימוק: _____

3. אני תומך ומקשיב לדבריו.

השיבוש: _____ התיקון: _____

הנימוק: _____

4. בגלל שירד גשם בוטל הטיול.

השיבוש: _____ התיקון: _____

הנימוק: _____

5. אקום מתי שהשעון יצלצל.

השיבוש: _____ התיקון: _____

הנימוק: _____

6. הילדים השאירו באוטובוס את השתייה ותיק הגב.

השיבוש: _____ התיקון: _____

_____ הנימוק:

חלק ו': סימני פיסוק

לפניכם משפטים ללא סימני פיסוק. הוסיפו סימני פיסוק בהתאם לצורך והדגישו אותם.

1. חברת מקורות הפסיקה את אספקת המים לחקלאים בישובים מטולה ראש פינה וקיבוצים נוספים בצפון.
2. שריפה ענקית משתוללת משעות הלילה באזור אנטליה שבדרום תורכיה וכוחות כיבוי עמלים לכבותה.
3. איש העסקים הפסיד סכום כסף גדול 4 מיליוני שקלים מהונו האישי בשל קריסת המניות.
4. לדברי שר התעסוקה בבריטניה ידוע שהזמנים קשים אך הם יעשו הכול כדי לסייע לאנשים שאיבדו את מקום עבודתם.
5. לרוע המזל נגרמו נזקים רבים לגידולים חקלאיים בחורף האחרון.
6. אף על פי שמשרד התחבורה משקיע כסף רב במלחמה בתאונות הדרכים מספר התאונות אינו פוחת.
7. נהג מכונית לא ציית לתמרור עצור בעקבות כך הוא פגע בארבעה עוברי אורח ופצע אותם באורח קל.
8. רונן מתכנת המחשבים בבית-הספר החליף את כל המחשבים.
9. למען האמת אני לא זוכרת את תאריך יום הולדתך.
10. התלמיד שענה על כל השאלות הוא ללא ספק דני.

11. בגיל 12 לפי המסורת היהודית עורכים לילדה בת מצווה כסימן לבגרות.
12. לדעתי יש קשר בין דליפת הגז לבין מותם של בני הזוג.
13. הדרך הטובה הבריאה והמהירה להפחתה במשקל היא שילוב בין תזונה דלת קלוריות לבין עיסוק קבוע בפעילות גופנית.
14. אסונות טבע בצורות קשות שיטפונות וסערות נגרמו כתוצאה משינויי האקלים.
15. בעקבות ירידה בביקוש למוצרי קוסמטיקה צמצמה החנות את שטחי המדף של המוצר, פיטרה את הדיילת והורידה את המחירים.